

EcmaScript 6

Obiektowość w ES6

Wprowadzenie

Wprowadzenie

Jak już wiesz w języku JavaScript obiektowość jest zaimplementowana dzięki zasadzie prototypów. W innych językach jest stosowana klasowość np. w PHP czy Java.

Standard ES6 jedynie udostępnia słowa kluczowe takie jak np. **class**, **extends** czy **super**, które ułatwiają implementację. Nie zmieniają jednak zasad działania języka.

Przykład zgodny ze standardem ES6 możemy zobaczyć obok.

```
class Animal {
  constructor(name) {
    this.name = name;
  }
  getName() {
    return this.name;
  }
}
class Cat extends Animal {
  constructor(name, age) {
    super(name);
    this.age = age;
  }
}
let cat = new Cat("Filemon", 4);
console.log(cat);
// Cat {name: "Filemon", age: 4}
```

class

class

Słowo kluczowe **class** pozwala nam tworzyć konstruktor, dzięki któremu będziemy mogli stworzyć instancje obiektu.

```
class Animal {  
}  
let animal = new Animal();  
console.log(animal); // Animal {}
```

class

W pierwszej kolejności używamy słowa kluczowego **class** a następnie wprowadzamy nazwę konstruktora, którą zwyczajowo piszemy wielką literą. Wewnątrz nawiasów klamrowych tworzymy ciało naszej „klasy”.

Instancje obiektu tworzymy za pomocą słowa kluczowego **new**.

```
class Animal {  
}  
let animal = new Animal();  
console.log(animal); // Animal {}
```

UWAGA! class

Zapis zgodny ze standardem ES6 zachowuje się identycznie jak kod, który był wykorzystywany przed jego wdrożeniem.

Zasada działania jest ta sama, zmienił się jedynie sposób zapisu.

JavaScript nie ma klas znanych z innych języków programowania.

```
class Animal1 {  
    //ciało klasy  
}  
let a1 = new Animal1();  
var Animal2 = function() {  
    //ciało konstruktora  
}  
var a2 = new Animal2();  
console.log(a1); //Animal1 {}  
console.log(a2); //Animal2 {}  
console.log(typeof Animal1); //function  
console.log(typeof Animal2); //function
```


class i constructor

Przed ES6 stan początkowy dla utworzonej instancji obiektu ustawialiśmy dzięki parametrom konstruktora.

```
var Animal = function(name) {  
  this.name = name;  
}  
var a = new Animal("Filemon");  
console.log(a);  
// Animal {name: "Filemon"}
```

Obeenie możemy wykorzystać metodę **constructor**, która zawsze przyjmuje taką nazwę i to ona ustawia stany początkowe (właściwości) dla obiektu.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
}  
let a = new Animal("Filemon");  
console.log(a);  
// Animal {name: "Filemon"}
```

class i constructor

Metody w ciele klasy nie mogą być rozdzielone przecinkami. Każda metoda musi mieć nazwę, nawiasy klamrowe i ewentualnie parametry.

Jeśli chcemy zmieniać właściwości instancji obiektu, to musimy używać słowa kluczowego **this**, tak jak do tej pory.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
  setName(name) {  
    this.name = name;  
  }  
}  
let a = new Animal("Filemon");  
console.log(a.getName()); // Filemon  
a.setName("Mruczek");  
console.log(a.getName()); // Mruczek
```

class i metody

Kod bez wykorzystania rozwiązań z ES6 jest mniej czytelny i może przysparzać więcej problemów. Używamy prototypowania, aby nie zajmować niepotrzebnie pamięci na definicje naszych metod w każdej instancji obiektu.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
Animal.prototype.setName = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
var a = new Animal("Filemon");  
console.log(a.getName()); // Filemon  
a.setName("Mruczek");  
console.log(a.getName()); // Mruczek
```

A large dashed circle in a dark blue-grey color, centered on the page. The word "extends" is written in the center of the circle.

extends

extends

Słowo kluczowe **extends** pozwala nam dziedziczyć właściwości i metody z innej klasy.

Należy to rozumieć jako sposób rozszerzania bazowej klasy o dodatkowe właściwości i metody.

W naszym przykładzie klasa **Bird** rozszerza klasę **Animal** o metodę **fly**.

To znaczy, że obiekty klasy **Bird** będą potrafiły latać. Ale inne zwierzęta tej umiejętności nie będą miały. Natomiast klasa **Bird** będzie miała wszystkie właściwości klasy **Animal**.

```
class Animal {  
    //ciało klasy Animal  
}  
class Bird extends Animal {  
    fly() {  
        //ciało metody fly  
    }  
}
```

extends i super

W przykładzie obok klasa **Bird** korzysta z metody **getName()**, której nie ma zadeklarowanej.

To dzięki dziedziczeniu może skorzystać z tej metody i własności **name**, która jest zdefiniowana w klasie **Animal**.

```
class Animal {  
    constructor(name) {  
        this.name = name;  
    }  
    getName() {  
        return this.name;  
    }  
}  
  
class Bird extends Animal {  
    fly() {  
        console.log(this.getName()+" lata");  
    }  
}  
  
let birdy = new Bird("Ćwirek");  
birdy.fly();  
// Ćwirek lata
```

extends i super

W przykładzie obok klasa **Bird** korzysta z metody **getName()**, której nie ma zadeklarowanej.

To dzięki dziedziczeniu może skorzystać z tej metody i własności **name**, która jest zdefiniowana w klasie **Animal**.

```
class Animal {  
    constructor(name) {  
        this.name = name;  
    }  
    getName() {  
        return this.name;  
    }  
}  
class Bird extends Animal {  
    fly() {  
        console.log(this.getName()+" lata");  
    }  
}  
let birdy = new Bird("Ćwirek");  
birdy.fly();  
// Ćwirek lata
```

Przykład dziedziczenia.

extends i super

Czasami potrzebujemy rozszerzyć samą metodę tj. wywołać metodę z klasy bazowej a potem wykonać dodatkowe czynności.

Z pomocą przychodzi nam słowo kluczowe **super**, które pozwala wywołać metodę z klasy bazowej.

W naszym przykładzie definiujemy na nowo **constructor** z dodatkowym parametrem **age**. W ciele tej metody korzystamy z **super**, gdzie przekazujemy odpowiedni parametr i wykonujemy dalsze operacje.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
}  
  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
  
let animal = new Animal("Filemon")  
  
console.log(animal);  
//Animal {name: "Filemon"}  
let cat = new Cat("Mruczek", 4);  
console.log(cat);  
//Cat {name: "Mruczek", age: 4}
```


extends i super

Czasami potrzebujemy rozszerzyć samą metodę tj. wywołać metodę z klasy bazowej a potem wykonać dodatkowe czynności.

Z pomocą przychodzi nam słowo kluczowe **super**, które pozwala wywołać metodę z klasy bazowej.

W naszym przykładzie definiujemy na nowo **constructor** z dodatkowym parametrem **age**. W ciele tej metody korzystamy z **super**, gdzie przekazujemy odpowiedni parametr i wykonujemy dalsze operacje.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let animal = new Animal("Filemon")  
  
console.log(animal);  
//Animal {name: "Filemon"}  
let cat = new Cat("Mruczek", 4);  
console.log(cat);  
//Cat {name: "Mruczek", age: 4}
```

extends i super

W przypadku innych metod niż **constructor** słowo kluczowe **super** wykorzystamy w inny sposób.

Samo słowo **super** bez wywołania wskazuje na klasę, z której dziedziczyliśmy. Dzięki temu będziemy mogli odwołać się do dowolnej metody.

```
class Foo {  
    constructor(a, b) {  
        this.a = a;  
        this.b = b;  
    }  
    multiply() {  
        return this.a * this.b;  
    }  
}  
class Bar extends Foo {  
    constructor(a, b, c) {  
        super(a, b);  
        this.c = c;  
    }  
    multiply() {  
        return super.multiply() * this.c;  
    }  
}
```

extends i super

W przypadku innych metod niż **constructor** słowo kluczowe **super** wykorzystamy w inny sposób.

Samo słowo **super** bez wywołania wskazuje na klasę, z której dziedziczyliśmy. Dzięki temu będziemy mogli odwołać się do dowolnej metody.

W naszym przykładzie w metodzie **multiply** (w klasie **Bar**) wywołujemy metodę o tej samej nazwie, tylko że z klasy **Foo**.

```
class Foo {  
    constructor(a, b) {  
        this.a = a;  
        this.b = b;  
    }  
    multiply() {  
        return this.a * this.b;  
    }  
}  
class Bar extends Foo {  
    constructor(a, b, c) {  
        super(a, b);  
        this.c = c;  
    }  
    multiply() {  
        return super.multiply() * this.c;  
    }  
}
```

Klasa abstrakcyjna

Możemy powiedzieć, że klasa `Animal` jest klasą abstrakcyjną. Nie mamy żadnego słowa kluczowego na to, co będzie naszą umowną definicją. Ale po co? Wyobraź sobie, że ktoś spróbuje stworzyć obiekt typu `Animal`. Jakie to będzie zwierzę? Żadne.

Nie ma takiego stworzenia, które byłoby tylko zwierzęciem. Są gatunki, typy itd. W niektórych językach projektowania np. w Javie programiści mają dostępne słowo `abstract`, którego używają na początku tworzenia klasy. My nie mamy, dlatego będzie to określenie umowne.

```
class Animal {
    constructor(name) {
        this.name = name;
    }
    getName() {
        return this.name;
    }
}

class Bird extends Animal {
    fly() {
        console.log(this.getName()+" lata");
    }
}

let animal = new Animal("Ćwerek");
animal.getName();
```

Klasa abstrakcyjna

Możemy powiedzieć, że klasa **Animal** jest klasą abstrakcyjną. Nie mamy żadnego słowa kluczowego na to, co będzie naszą umowną definicją. Ale po co? Wyobraź sobie, że ktoś spróbuje stworzyć obiekt typu **Animal**. Jakie to będzie zwierzę? Żadne.

Nie ma takiego stworzenia, które byłoby tylko zwierzęciem. Są gatunki, typy itd. W niektórych językach projektowania np. w Javie programiści mają dostępne słowo **abstract**, którego używają na początku tworzenia klasy. My nie mamy, dlatego będzie to określenie umowne.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
  
class Bird extends Animal {  
  fly() {  
    console.log(this.getName()+" lata");  
  }  
}  
  
let animal = new Animal("Ćwerek");  
animal.getName();
```

JavaScript NIE zwróci nam tutaj błędu, ale nie wiemy jakie to konkretnie zwierzę.

Podsumowanie

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Omówmy sobie teraz nasz kod z pierwszego slajdu z tego działu.

Mamy klasę **Animal** oraz dwie metody.

Pierwsza to **constructor**, która ustawia początkową wartość dla właściwości **name**.

Druga to **getName**, która zwraca nam aktualną wartość dla właściwości **name**.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);  
// Cat {name: "Filemon", age: 4}
```


Obiektowość w ES6 – podsumowanie

Następnie mamy drugą klasę – **Cat**, która dziedziczy po klasie **Animal**.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);  
// Cat {name: "Filemon", age: 4}
```


Obiektość w ES6 – podsumowanie

Następnie mamy drugą klasę – **Cat**, która dziedziczy po klasie **Animal**.

Można powiedzieć, że kopiujemy (w dużym uproszczeniu) właściwości i metody do klasy **Cat** z klasy **Animal**.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);  
// Cat {name: "Filemon", age: 4}
```

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Ponieważ chcemy rozszerzyć **constructor** o dodatkowy parametr, to definiujemy go w ciele klasy **Cat** i używamy słowa kluczowego **super**, aby wywołać funkcję **constructor** z klasy bazowej.

Jest to na tyle istotne, że nie powielamy naszego kodu, tylko korzystamy z tego, co wcześniej napisaliśmy.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);  
// Cat {name: "Filemon", age: 4}
```

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Ponieważ chcemy rozszerzyć **constructor** o dodatkowy parametr, to definiujemy go w ciele klasy **Cat** i używamy słowa kluczowego **super**, aby wywołać funkcję **constructor** z klasy bazowej.

Jest to na tyle istotne, że nie powielamy naszego kodu, tylko korzystamy z tego, co wcześniej napisaliśmy.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);  
// Cat {name: "Filemon", age: 4}
```

Obiektowość w ES6 – podsumowanie

Następnie wykonujemy operacje związane z drugim parametrem.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Następnie wykonujemy operacje związane z drugim parametrem.

W tym przypadku przypisujemy go do właściwości **age**.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Następnie wykonujemy operacje związane z drugim parametrem.

W tym przypadku przypisujemy go do właściwości **age**.

Choć w klasie **Cat** jawnie deklarowaliśmy jedynie **age**, to widać w konsoli, że obiekt ten ma również właściwość **name**.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Następnie wykonujemy operacje związane z drugim parametrem.

W tym przypadku przypisujemy go do właściwości **age**.

Choć w klasie **Cat** jawnie deklarowaliśmy jedynie **age**, to widać w konsoli, że obiekt ten ma również właściwość **name**.

Dzieje się tak, ponieważ dziedziczyliśmy po klasie **Animal** i dodatkowo parametr **name** przekazaliśmy do metody **constructor** z klasy **Animal** dzięki słowu kluczowemu **super**.

```
class Animal {  
  constructor(name) {  
    this.name = name;  
  }  
  getName() {  
    return this.name;  
  }  
}  
class Cat extends Animal {  
  constructor(name, age) {  
    super(name);  
    this.age = age;  
  }  
}  
let cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

```
Cat {name: "Filemon", age: 4}
```


Obiektowość w ES5

Obiektowość w ES5

Przypomnijmy sobie jeszcze jak taką strukturę zapisalibyśmy bez dobrodziejstw standardu ES6.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Przypomnijmy sobie jeszcze jak taką strukturę zapisalibyśmy bez dobrodziejstw standardu ES6.

W pierwszej kolejności tworzymy konstruktor Animal – w ES6 robiliśmy to za pomocą słowa kluczowego **class**.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
    Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Przypomnijmy sobie jeszcze jak taką strukturę zapisalibyśmy bez dobrodziejstw standardu ES6.

W pierwszej kolejności tworzymy konstruktor `Animal` – w ES6 robiliśmy to za pomocą słowa kluczowego **class**.

Jednocześnie konstruktor ustawia właściwość `name`. W ES6 robiła to metoda **constructor** z odpowiednim parametrem.

```
var Animal = function(name) {  
  this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
  return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
  Animal.call(this, name, age);  
  this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
  Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Przypomnijmy sobie jeszcze jak taką strukturę zapisalibyśmy bez dobrodziejstw standardu ES6.

W pierwszej kolejności tworzymy konstruktor `Animal` – w ES6 robiliśmy to za pomocą słowa kluczowego **class**.

Jednocześnie konstruktor ustawia właściwość `name`. W ES6 robiła to metoda **constructor** z odpowiednim parametrem.

Już teraz wiadomo skąd taka nazwa a nie inna.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
    Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

`Cat {name: "Filemon", age: 4}`

Obiektowość w ES6 – podsumowanie

Następnie rozszerzamy nasz obiekt o metodę **getName**.

```
var Animal = function(name) {  
  this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
  return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
  Animal.call(this, name, age);  
  this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Następnie rozszerzamy nasz obiekt o metodę **getName**.

Korzystamy z prototypów.

```
var Animal = function(name) {  
  this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
  return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
  Animal.call(this, name, age);  
  this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektość w ES6 – podsumowanie

Następnie rozszerzamy nasz obiekt o metodę **getName**.

Korzystamy z prototypów.

W ES6 po prostu definiowaliśmy nową metodę w ciele klasy.

```
var Animal = function(name) {  
  this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
  return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
  Animal.call(this, name, age);  
  this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Pozostał nam jeszcze konstruktor Cat.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
    Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Pozostał nam jeszcze konstruktor **Cat**.

Wewnątrz funkcji odwołujemy się (za pomocą metody **call**) do **Animal** z odpowiednim kontekstem tj. **this**, który wskazuje na instancje obiektu **Cat** oraz parametrem **name** i **age**.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Pozostał nam jeszcze konstruktor **Cat**.

Wewnątrz funkcji odwołujemy się (za pomocą metody **call**) do **Animal** z odpowiednim kontekstem tj. **this**, który wskazuje na instancje obiektu **Cat** oraz parametrem **name** i **age**.

Wygląda to dość skomplikowanie. Przypomnijmy, że w ES6 wystarczyło nam słowo kluczowe **super**!

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
    Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Nakoniec musimy zdefiniować zależność między **Cat** a **Animal**, którą możemy nazwać dziedziczeniem.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
    Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Nakoniec musimy zdefiniować zależność między **Cat** a **Animal**, którą możemy nazwać dziedziczeniem.

Ustawiamy prototyp dla **Cat** jako nowy obiekt **Animal**. Dzięki temu rozwiązaniu właściwości i metody z **Animal** będą dostępne dla **Cat**.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Ustawiamy jeszcze właściwość **constructor** na **Cat**, aby odpowiedni konstruktor został uruchomiony przy tworzeniu nowej instancji obiektu za pomocą słowa kluczowego **new**.

W ES6 to wszystko jest robione dzięki **extends**!

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektowość w ES5

Ustawiamy jeszcze właściwość **constructor** na **Cat**, aby odpowiedni konstruktor został uruchomiony przy tworzeniu nowej instancji obiektu za pomocą słowa kluczowego **new**.

W ES6 to wszystko jest robione dzięki **extends**!

Ustawienie konstruktora.

```
var Animal = function(name) {  
    this.name = name;  
}  
Animal.prototype.getName = function() {  
    return this.name;  
}  
var Cat = function(name, age) {  
    Animal.call(this, name, age);  
    this.age = age;  
}  
Cat.prototype =  
Object.create(Animal.prototype);  
Cat.prototype.constructor = Cat;  
var cat = new Cat("Filemon", 4);  
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Obiektość – ES5 vs ES6

```
class Animal {
  constructor(name) {
    this.name = name;
  }
  getName() {
    return this.name;
  }
}
class Cat extends Animal {
  constructor(name, age) {
    super(name);
    this.age = age;
  }
}
let cat = new Cat("Filemon", 4);
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

```
var Animal = function(name) {
  this.name = name;
}
Animal.prototype.getName = function() {
  return this.name;
}
var Cat = function(name, age) {
  Animal.call(this, name, age);
  this.age = age;
}
Cat.prototype =
Object.create(Animal.prototype);
Cat.prototype.constructor = Cat;
var cat = new Cat("Filemon", 4);
console.log(cat);
```

Cat {name: "Filemon", age: 4}

Czas na zadania

Operator reszty / rozproszenia

Operator rozproszenia (spread)

Standard ES6 sprawił, że pojawił się nowy operator `...` (trzy kropki), który nosi nazwę reszty lub rozproszenia – w zależności od przeznaczenia.

Operator rozproszenia

```
var arr = [1, 2, 3];  
console.log(...arr);  
// 1 2 3  
console.log(arr[0], arr[1], arr[2]);  
// 1 2 3
```

Obiekt iterowany implementuje interfejs iterator. Ten temat wykracza poza zakres tej prezentacji.

Operator rozproszenia (spread)

Standard ES6 sprawił, że pojawił się nowy operator `...` (trzy kropki), który nosi nazwę reszty lub rozproszenia – w zależności od przeznaczenia.

W przypadku gdy znajduje się on przed dowolnym obiektem iterowanym (np. tablicą), to powoduje rozdzielenie każdego elementu tablicy na osobny byt.

Operator rozproszenia

```
var arr = [1, 2, 3];  
console.log(...arr);  
// 1 2 3  
console.log(arr[0], arr[1], arr[2]);  
// 1 2 3
```

Obiekt iterowany implementuje interfejs iterator. Ten temat wykracza poza zakres tej prezentacji.

Operator rozproszenia (spread)

Standard ES6 sprawił, że pojawił się nowy operator `...` (trzy kropki), który nosi nazwę reszty lub rozproszenia – w zależności od przeznaczenia.

W przypadku gdy znajduje się on przed dowolnym obiektem iterowanym (np. tablicą), to powoduje rozdzielenie każdego elementu tablicy na osobny byt.

Można to interpretować jak przekazanie każdego elementu z osobna.

Operator rozproszenia

```
var arr = [1, 2, 3];  
console.log(...arr);  
// 1 2 3  
console.log(arr[0], arr[1], arr[2]);  
// 1 2 3
```

Obiekt iterowany implementuje interfejs iterator. Ten temat wykracza poza zakres tej prezentacji.

Operator rozproszenia (spread)

To rozwiązanie bardzo ułatwia nam przekazanie wszystkich elementów tablicy jako kolejne parametry funkcji.

Takie wywołanie funkcji jest tożsame z przekazaniem każdego elementu tablicy jako kolejnego parametru.

Operator rozproszenia

```
function sum(a, b, c) {  
    return a + b + c;  
}  
var res1 = sum(...[1, 2, 3]);  
console.log(res1); // 6  
var arr = [1, 2, 3];  
var res2 = sum(arr[0], arr[1], arr[2]);  
console.log(res2); // 6
```

apply() zamiast rozproszenia

Aby wykonać to samo bez operatora rozproszenia musielibyśmy wykorzystać metodę **apply()**, która przyjmuje dwa parametry.

- Obiekt, na którym ma być wywołana funkcja, lub **null**, jeśli ma być to obiekt globalny.
- Lista argumentów jako tablica, z którymi ma być ta funkcja wywołana.

Operator rozproszenia

```
function sum(a, b, c) {  
    return a + b + c;  
}  
var res1 = sum(...[1, 2, 3]);  
console.log(res1); // 6  
var arr = [1, 2, 3];  
var res2 = sum.apply(null, arr);  
console.log(res2); // 6
```

Operator rozproszenia (spread)

Możemy również użyć tego operatora w innym kontekście np. do podzielenia stringa na poszczególne znaki i zapisanie wyniku tej operacji do tablicy.

Operator rozproszenia

```
var str = "text";  
var chars = [ ...str ];  
console.log(chars);  
// ["t", "e", "x", "t"]  
console.log(typeof str);  
// string  
console.log(typeof chars);  
// object
```

Operator rozproszenia (spread)

Możemy również użyć tego operatora w innym kontekście np. do podzielenia stringa na poszczególne znaki i zapisanie wyniku tej operacji do tablicy.

Czyli najpierw rozpraszamy na poszczególne znaki tekst w zmiennej **str** a potem osadzamy je w tablicy.

Operator rozproszenia

```
var str = "text";  
var chars = [ ...str ];  
console.log(chars);  
// ["t", "e", "x", "t"]  
console.log(typeof str);  
// string  
console.log(typeof chars);  
// object
```


Operator rozproszenia (spread)

Możemy również użyć tego operatora w innym kontekście np. do podzielenia stringa na poszczególne znaki i zapisanie wyniku tej operacji do tablicy.

Czyli najpierw rozpraszamy na poszczególne znaki tekst w zmiennej **str** a potem osadzamy je w tablicy.

Pamiętajmy, że tablica to obiekt!

Operator rozproszenia

```
var str = "text";  
var chars = [ ...str ];  
console.log(chars);  
// ["t", "e", "x", "t"]  
console.log(typeof str);  
// string  
console.log(typeof chars);  
// object
```

Operator rozproszenia (spread)

W podobny sposób moglibyśmy osadzić jedną tablicę w drugiej.

Operator rozproszenia

```
var x = [3, 4];  
var y = [1, 2, ...x, 7];  
console.log(y); // [1, 2, 3, 4, 7]
```

Operator rozproszenia (spread)

W podobny sposób moglibyśmy osadzić jedną tablicę w drugiej.

Wystarczy, że w miejsce, w które ma być wstawiona tablica, wpiszemy nazwę zmiennej, poprzedzając ją operatorem rozproszenia.

Operator rozproszenia

```
var x = [3, 4];  
var y = [1, 2, ...x, 7];  
console.log(y); // [1, 2, 3, 4, 7]
```

Operator reszty (rest)

Do tej pory wykorzystywaliśmy operator trzech kropek do rozpraszania, teraz spróbujmy „zebrać” resztę.

W poniższym przykładzie mamy funkcję **fn**, która przyjmuje dowolną liczbę parametrów, gdzie dwa pierwsze to **a** i **b** a reszta parametrów jest przechowywana w **args**.

Zmienna **args** to tablica, której zawartość składa się z kolejnych argumentów (rozpoczynając od trzeciego) przekazanych do funkcji **fn**.

Operator reszty

```
function fn(a, b, ...args) {  
    return (a + b) * args.length;  
}  
console.log(fn(2, 4, "IT", true, 9))  
// 18
```

Operator reszty (rest)

Nazwa parametru, który wykorzystuje operator reszty jest dowolna.

W obu wywołaniach funkcji **foo** oraz **bar**, pierwszy parametr to tablica zawierająca wartości, jakie zostały przekazane jako argumenty funkcji.

Operator reszty

```
function foo(...params) {  
    console.log(params);  
}  
function bar(...par) {  
    console.log(par);  
}  
foo(1, 2, 3, true);  
// [1, 2, 3, true];  
bar([1], {x: 1, y: 2});  
// [ [1], {x: 1, y: 2} ];
```

Operator reszty (rest)

Jedynym ograniczeniem podczas korzystania z operatora reszty jest pozycja parametru – musi to być ostatni parametr w funkcji. Inaczej pojawi się nam błąd.

Operator reszty

```
function foo(...arr, par) { // błąd
  console.log(arr, par);
}
function bar(...x, y, ...z) { // błąd
  console.log(x, y, z);
}
```

Domyślne wartości i operator reszty

Niestety operator reszty nie przyjmuje domyślnych wartości, które omawialiśmy wcześniej.

Źle

```
function fn(a = 10, ...args=[1, 2, 3]) {  
  console.log(a * args.length );  
  // Błąd!  
}
```


Czas na zadania

Łańcuchy szablonów i interpolacja stringów

Łańcuchy szablonowe – template strings

W ES6 mamy do dyspozycji tzw. łańcuchy szablonowe (ang. Template strings). Wyglądają jak zwykłe stringi, z tym że nie umieszczamy ich wewnątrz cudzysłowu ani apostrofów. Stosujemy apostrof odwrotny (ang. backtick): `.

Przykład

```
let text = `Przez te oczy zielone...`;
```

W przykładzie obok `${user}` oraz `${a + 2}` to tzw. zamienniki szablonowe.

Zalety łańcuchów

Mamy możliwość interpolacji stringów, czyli w przyjemny sposób możemy za ich pośrednictwem wstawiać kod JavaScript do stringa.

Przykład

```
let user = "Agata";  
console.log(`Witaj ${user}`);
```

Witaj Agata

```
let a = 23;  
console.log(`Suma ${a + 2}`);
```

Suma 25

Łańcuchy szablone – ważne

Kilka ważnych kwestii związanych z łańcuchami szablonowymi:

- Kod wewnątrz zamiennika `${ten tutaj}` może być dowolnym wyrażeniem JavaScriptu - dodawaniem, mnożeniem, funkcją, pętlą itp.
- Łańcuchy mogą zawierać więcej niż jedną linię kodu. Zobacz obok przykład.
- Nie rozwiązują problemów ze znakami specjalnymi – jest to związane z bezpieczeństwem.

```
console.log(`pierwsza linia tekstu  
druga linia tekstu,  
trzecia linia i zaraz czwarta,  
wynik dodawania to ${2+2}`);
```

pierwsza linia tekstu
druga linia tekstu
trzecia linia i zaraz czwarta,
wynik dodawania to 4

Czas na zadania

Destrukturyzacja

Destrukturyzacja tablic

Przykład

Destrukturyzacja w ES6 polega na przypisaniu własności tablicy lub obiektu do zmiennych.

Przykład

```
let fruits = ["Banana", "Apple"];  
let [value1, value2] = fruits;  
console.log(value1)  
console.log(value2)
```

"Banana"

"Apple"

Bez destrukturyzacji ten sam kod napisalibyśmy w następujący sposób:

Przykład

```
let fruits = ["Banana", "Apple"];  
let value1 = fruits[0];  
let value2 = fruits[1];  
console.log(value1)  
console.log(value2)
```

"Banana"

"Apple"

Destrukturyzacja – składnia

Przypisujemy do **zmiennej1** wartość pierwszego elementu tablicy, potem do kolejnej zmiennej kolejną wartość, aż do końca.

```
[ zmienna1, zmienna2, zmiennaN ] = nazwaTablicy;
```


Destrukturyzacja – więcej przykładów

Funkcja

Funkcja może zwracać tablicę.

```
var foo = () => [1, 2, 3];  
var [a, b] = foo();  
console.log(a, b); //1 2
```

Zauważ, że podaliśmy dwie zmienne a mamy trzy wartości w tablicy, co oznacza, że trzecia wartość nie zostanie uwzględniona.

Omijanie niektórych wartości

```
var [a, , b] = [1, 2, 3];  
console.log(a, b); //1 3
```

Zostawienie wolnego miejsca sugeruje, że nie będziemy przypisywać tej z kolei wartości.

Destrukturyzacja – więcej przykładów

Spread / rest operator

```
var [a, ...b] = [1, 2, 3];  
console.log(a, b); // 1 [ 2, 3 ]
```

Pierwszy element tablicy przypisujemy do zmiennej **a**, natomiast resztę (w postaci tablicy) do zmiennej **b**. W związku z czym:

a = 1

oraz

b = [2,3]

Zamiana wartości (bez dodatkowej zmiennej)

```
var a = 1, b = 2;  
[b, a] = [a, b];  
console.log(a, b); // 2 1
```

Jeśli chcielibyśmy zamienić wartościami dwie zmienne, potrzebowalibyśmy trzeciej – dodatkowej. Spójrz na przykład:

```
var a = 1, b = 2, c = a;  
a = b;  
b = c;  
console.log(a, b); // 2 1
```


Destrukturyzacja obiektów

Destrukturyzacja – przykład

Destrukturyzacja obiektów pozwala nam powiązać zmienne z własnościami danego obiektu. Spójrz na przykład:

```
let point = {sum: 42, isOk: true};  
let {sum, isOk} = point;  
console.log(sum); // 42  
console.log(isOk); // true
```

Nazwa zmiennej, pod którą podstawiamy, oraz nazwa atrybutu obiektu muszą być takie same.

Możemy zrobić destrukturyzację obiektu bez jego deklaracji.

```
let {sum, isOk} = {sum: 42, isOk: true};  
console.log(sum); // 42  
console.log(isOk); // true
```

UWAGA! Destrukturyzacja – więcej przykładów

A gdybyśmy chcieli zmienić nazwę zmiennej, pod którą będzie widoczna dana własność obiektu?

```
let userA = { name: "Alicja" };  
let { name: nameAlice } = userA;  
console.log(nameAlice); // Alicja
```


Czas na zadania

Export & import

Notacja obiektów w ES6

Zanim przejdziemy do eksportowania i importowania, poznamy jeszcze bardzo przyjemną notację obiektów, która na pewno Ci się spodoba.

Wyobraź sobie, że masz obiekt **balloon**. Chcesz przypisać do jego pól zmienne **color** i **size**. Standardowo moglibyśmy to zrobić tak:

```
const color = "red";
const size = 200;
const balloon = {
  color: color,
  size: size
};
console.log( balloon.color ); // red
```

Przypisanie w ES6

Mamy do dyspozycji notację ES6, możemy zatem przypisać zmienne prościej.

```
const color = "red";
const size = 200;
const balloon = { color, size } ;
console.log( balloon.color ); // red
```


CommonJS

CommonJS – przypomnienie

Do tej pory wiemy, że istnieje kilka sposobów na ładowanie modułów w JavaScript. Jednym ze standardów, który omówiliśmy, był **CommonJS**.

Standard, który wspiera synchroniczne ładowanie modułów. Jego składnia skupia się na słowach kluczowych **export** oraz **require**.

Plik calc.js

```
function add(a, b) {  
    return a + b;  
}  
module.exports = add;
```

Plik app.js

```
var add = require("./calc.js");  
console.log( add(10, 2) );
```

Wynik w konsoli po uruchomieniu

```
$ node ./app.js  
12
```

Moduły ES6 – przykład

W ES6 modułem określamy plik zawierający kod JavaScript. Moduły w ES6 działają domyślnie w trybie ścisłym (**"use strict"**), dodatkowo możemy w nich korzystać ze słów kluczowych **import** oraz **export**.

Kiedy korzystaliśmy z dobrodziejstw **CommonJS**, nie wspomagaliśmy się żadną biblioteką, która pozwalała, by nam otwierać nasze pliki w przeglądarce. Tym razem korzystamy z ES6, po kompilacji Webpackiem spokojnie możemy otworzyć nasz plik w przeglądarce.

Plik calc.js

```
function add(a, b) {  
    return a + b;  
}  
export { add };
```

Plik app.js

```
import { add } from "./calc";  
console.log( add(10, 2) );
```

Otwieramy plik index.html

12

UWAGA! Import i export wielu rzeczy

Przy eksportowaniu i importowaniu warto pamiętać o nawiasach klamrowych. Zwróć uwagę, jak eksportujemy i importujemy wiele rzeczy. Należy rozdzielać je przecinkiem.

Przy importowaniu w nawiasach klamrowych podajemy, co chcemy zaimportować a w kolejnej części wyrażenia skąd (z jakiego modułu). Zauważ, że możemy pominąć rozszerzenie `.js`.

Moduły w ES6 – przykład

```
function add(a, b) {  
    return a + b;  
}  
const cat = {  
    name: "Puszek"  
}  
export { add, cat } ;
```

Plik app.js

```
import { add, cat } from "./calc";  
console.log( add(10, 2) );  
console.log( cat.name );
```

Wynik w konsoli

12

Puszek

UWAGA! Import i alias

Jeżeli importujesz moduł i chcesz zmienić jego nazwę w pliku, w którym będziesz się nim posługiwać, możesz ustawić mu tzw. alias.

Moduły w ES6 – przykład

```
function add(a, b) {  
    return a + b;  
}  
const cat = {  
    name: "Puszek"  
}  
export { add, cat } ;
```

Plik app.js

```
import {add, cat as kitty} from"./calc";  
console.log( add(10, 2) );  
console.log( kitty.name );
```

Czas na zadania